

Második kiadás.

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, szerda 1914. július 29.

169. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3. l. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre 24 kor. | Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. | Egy hóra 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos iratoknak 6 hasábos petit sorja 60 fillér

Rendkívüli intézkedések.

A kormány a fumei kormányzóságra tegnap délután 33 rendeletet küldött, melyek azonnal életbe lépnek. A rendelet főbb vonásai:

TILOS A KIVÁNDORLÁS.

A véderőről szóló 1912. évi XXX. t.-e. 62. §-ának 6. bekezdésében megjelölt, azaz hadköteles férfiszemélyeknek kivándorlását a magyar szent korona országainak egész területéről egy évre általában megtiltja.

A BEJELENTÉSI KÖTELEZETTSÉG KITERJESZTÉSE.

A bejelentési kötelezettséget a magyar állampolgárokra is kiterjesztik. Az ezt kiegészítő miniszteri rendelet szigorúan megtagadja, hogy minden szállásadó minden külföldi egyént, aki nála bármily rövid időre, akárcsak vendégképpen megszáll, vagy bármilyen címen szállásban részesül, köteles haladéktalanul bejelenteni.

A CSENDŐRSÉG.

Fiume város és kerületének területén a

„A Tengerpart“ tárcája.

Katonai szemmel . . .

Míg a katonaság lampionok fénye mellett, a Rákóczi-indulóval járta az embertömegekkel teli utcákat, egy előkelő katonatisztel beszélünk, aki a küszöbön álló háboru stratégiájáról és a várható külpolitikai kombinációk komplexumáról a következő érdekes ismertetést adta munkatársunknak:

— Első pillanatra Belgrádra, a fővárosra tér a gondolat, holott hadászati szempontból egyáltalában számításba se kerül. Védelmére nem gondolhatunk és nem is gondolnak a szerbek. Más volna az eset, ha Szerbiának monitorjai lennének, amelyekkel hathatósan lehetne Belgrád alatt operálni, vagyis a Száva torkolatát elállni. Azonban Szerbiának egyelőre csak monitorrendelése vannak. Két monitort rendeltek, amelyek azonban csak a jövő hájói.

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHADI JÓNÁS LACZI

hangverseny.

csendőrség a belügyminiszter által igénybe vehető. E rendelet alapján Sándor János belügyminiszter elrendeli, hogy a közbiztonsági szolgálat ellátására a csendőrség igénybe vétessék.

CENZURA A POSTÁN.

A miniszterium rendelete szerint minden postai és távirdai alkalmazott köteles a katonai hatóságok kívánságára bármely egyén postai küldeményeiről adatokat szolgáltatni. Gyanus levelet és csomagot csak hatósági személy jelenlétében szabad kézbesíteni.

Az összes táviratok hivatalos ellenőrzés alá kerülnek. Titkos szövegű táviratok utján, vagy egyéb táviratokkal a haderőre vonatkozólag semmiféle értesítést nem szabad küldeni. Minden távirat feladója köteles nevét és lakását a táviratlapra feljegyezni és a táviratkozege kívánságára személyazonosságát igazolni. Betűjegyes, siffrirozott vagy kereskedelmi rövidítéseket és kifejezéseket tartalmazó táviratokat sem feladni, sem továbbítani nem szabad.

A postai és távirdaigazgatóság a postánál a magánforgalmat a szükséglet követelményeihez mérten egészben vagy részben megszüntetheti. A távirdahivatalok forgalma magántáviratok részére szintén megszüntethető.

Érdekes kérdés, hogy mi történik a belgrád—zimonyi híddal. A hid nemzetközi védelem alatt áll, azonban ez a szerbeket bizonyára nem fogja meggátolni abban, hogy a hidat felrobbantsák, vagy hogy ezt legalább megkíséreljék. A hidnak csak Belgrád felé eső része repülhet levegőbe s ezt a hiányosságot tizenhat-tizennyolc óra alatt nem nehéz pótolni. A hid felrobbantásával tehát legfeljebb félnap haladékok nyerne a szerbek.

Mint ismeretes, Belgrádból már is megkezdődött a kivonulás. A hadműveleti központot Nis környékére teszik át s a fő védelmi vonalakat a Morava völgyében, Nis és Pirot környékén állítják fel. Az utóbbi két város jelentékeny erőd is. Szerbia stratégiai műveleti védelmi állások keresésében és ezek megtartásában merülnek ki. Emellett bizonyos a folytonos guerilla-harc, amely nagyon alkalmas az ellenség lekötésére. Szinte pontosan megállapítható, hogy minden nagyobb ütközet nélkül, pontrolpontra kell a szerb seregeket megverni, a mint ez annakidején Boszniában történt.

ABBAZIA, Villa Angiolina:

PHONO hangversenyterem

Zeneszámok és színművészek előadásai:
Jadlowker, Carno, T. Ruffo, stb. Szabad bemenet.

Bedobandó jegyek 20 f. a pénztárnál.

Interurbán telefon beszélgetés, némely kivételektől eltekintve, magánosok részére egyáltalán tilos. A helyi hálózatban is korlátozható a telefon beszélgetések száma. Külföldre szóló távirati és távbeszélő értesítések a határon megszakítandók.

POLGÁRI BIRÁSKODÁS HELYETT HONVÉDBIRÁSKODÁS.

A polgári büntető bíraskodás alá tartozó egyéneket jogosulatlan toborozás, esküvel fogadott katonai szolgálati köteletség megszegésére, csábítás, vagy segélynyújtás, kémkedés és az ellenséggel való más egyetértés büntette, a katonai behívó parancs iránt engedetlenségre csábítás eseteiben a honvéd büntetőbíraskodás alá helyezték a fiumei törvényszék területét is.

ESKÜDTBIRÁSKODÁS HELYETT TÖRVÉNYSZÉK ÉS RÖGTÖNBIRÁSKODÁS.

A fiumei törvényszék területén elkövetett büncselekmények tekintetében is, mind azokra a büncselekményekre, melyek miatt az 1912. évi LXIII. törvények értelmében gyorsított bünvádi eljárásnak van helye, a főtárgyalás az illető törvényszékeknél tartandók. Ugyane törvényszék területén az esküdtbíróságok működését a rendelet felüggeszti.

— Mindez arra az esetre áll, ha a háboru elszigetelt lesz a monarchia és Szerbia között. Még mindig elszigeteltnek tekinthető a háboru akkor is, ha Montenegró segítségére jön Szerbiának. Montenegró mindenekelőtt hathatósan támogathatja a guerilla-harcot s emellett betörhet Boszniába is.

Szerbia hadereje a monarchiával szemben jelentéktelen. Ha csupán a tényleges állomány katonaságunkat, a tartalékok és a népfelkelés első osztályát vesszük számításba, akkor is tizenöt-ször annyi katonánk van, mint amennyit Szerbia a legvégső erőfeszítéssel kiállíthat. Őt régi hadosztály van, amelyet a meghódított területekről két újabb hadosztállyal egészítettek ki. A tartalék és a népfelkelés bevonásával a hadilétszám 450.000 ember és alig 200 ágyú. Montenegró — a lefolyt háboru kimerülése után is — könnyen kiállít 40—50.000 embert. végső esetben pedig, ha az ottani szokás szerint minden epkéláb emberét harcba viszi, ezt a számot 100—120.000 emberre is fölemelheti. A montenegrói segítség számottevő annyiban, hogy Nikita embert vakmerők, szívósak és nagyon jó lövők. Mindamelltt az ő támogatásuk csak a guerilla-harcok erejének fokozását jelentheti.

A komoly fordulat ott kezdődik, ha Szerbiával más hatalom kooperál. A Balkánon a románokról lehet szó, esetleg a görögökről. Viszont ebben az esetben éppen úgy lehetne beszélni bolgár támadásról Szerbia vagy Románia ellen. Romániának hét hadteste van, amely hadi létszámra emelve

Külön rendelet sorolja fel, hogy milyen esetekben van helye a gyorsított bünvádi eljárásnak. Ezek az esetek iükképp felség-sértés, a hatóságok vagy az országgyűlés elleni erőszak, a hűtlenség, a lázadás stb. Előzetes kihirdetés után rögtönbiráskodásnak lehet helye. A hűtlenség, a lázadás, gyilkosság, szándékos emberölés, a rablás, gyújtogatás stb. esetekben, ha e büntettek fenyegető módon harapóznak el.

SAJTÓCENZURA.

Az igazságügyminiszter a miniszterium felhatalmazása alapján elrendelte, hogy a lapok és sajtótermékek terjesztésük előtt ellenőrzendők. A lapok sajtórendészeti köteles példányait sajtóküldés előtt a királyi ügyészségnek bemutatni tartoznak. A királyi ügyészség engedélye nélkül lapok nem terjeszthetők.

Oly lapok, melyeknek közleményei a hadviselés érdekeit veszélyeztetik, megjelenése és terjesztése eltiltható.

Ostromállapot Horvát- és Szlavonországban.

— SUSÁKON MÁR KIHIRDETTEK AZ OSTROMÁLLAPOTOT. —

A háborus időknek ma ismét nagy szenzációja van, ami a helyzet rendkívüli komolyságára enged következtetni. A kormány egy olyan lépésre határozta el magát, aminőt csak akkor fogadosítanak, ha a legkomolyabb indokok készítetik rá az államhatalmat.

Horvát- és Szlavonországok területére kihirdették az ostromállapotot. Az erre vonatkozó hirdetményeket ma Susákon is kihüggesztették.

Rendkívüli intézkedések történtek az üzletek nyitására és zárására vonatkozólag is. Susákon óriási feltűnést keltettek az ostromállapotot kihirdető, apró, fehér, gépirásos plakátok. A lakosság csoportokba verődve olvasta az utcákon a vészjelző fal-

800.000 embert jelent. Ez a hadsereg kétszer akkora, mint Szerbiáé s a román közvélemény nagyon sokra van katonáinak nívójával.

Ez azonban tulzott bizalom, mert a román hadsereg nem áll azon a magas morális nívón iniciatíva és hadi erények tekintetében, mint Romániában képzelik. A román haderő amellet, hogy a szerbeket odahaza támogathatja — ha már ebbe a kombinációba belemegyünk — természetesen betöréssel fenyegetné Erdélyt. Itt azonban rendkívül nehéz hadművelési terepe lenne, hogy népiesen fejezem ki magamat: Felfelé kelene haladnia s rendkívüli nehézségek mellett juthatna csak át a kellően megvédett szorosokon.

Számít természetesen s legelső sorban számít Szerbia az orosz segítségre. Ez az eshetőség igazán a levegőben van, tehát erről is beszélni kell, kombinálva ebben az esetben már a háborus lehetőségeket Németország részvételével is. Oroszország szárazföldi seregében teljesen betöltötte azokat a veszteségeket, amelyeket a japán háboruban szenvedett. Szibériával együtt 4 milliónyi hadsereget állíthat talpra, s ebbe a népfelkelés, mint végső segítség nincs beleszámítva. A haditengerészetéről rendelkezésünkre áll az az adat, hogy ez a költségvetési tétele az 1913. végéig számított utolsó három évben 100 milliárddal emelkedett, valamint túlhaladván ezzel a németek flot-

ragaszt. A hirdetmény nagy lehangoltságot keltett, de a legcsekélyebb rendezavarás sem történt. Az üzleteket esti 6 órakor, a kereszmákat és mulatóhelyeket esti 8 órakor bezárják és este senki sem mutatkozhatik az utcán. Az elöljáróság figyelmezteti a lakosságot a rendelet legszigorubb betartására, mert annak megszegése vézteses következményeket von maga után.

Katonai menetrend.

A csütörtökön hajnalban életbelépő katonai menetrendből ma reggeli tudósításunk kiegészítéseiül a következőket közölhetjük:

A fiumei forgalom céljaira, a déli vasut oda és vissza egy-egy gyorsvonatot Székesfehérvár—Nagykanizsa—Murakeresztur—Zákányon át fog forgalomba helyezni, melyhez Fiume felé Zákány—Zagrebon át az 1002/a 1002/1006/a számú, illetve Fiuméből az 1001a/1047/1047a új gyorsvonatok csatlakozást nyernek. E vonatok főbb közlekedési adatai a következők:

Indulás Budapest-Kelenföldről d. u. 3 óra 55 perckor; érkezés Zákányba éjjel 9 óra 56 perckor; indulás Zákányból éjjel 10 óra 10 perckor; érkezés Zagrebba éjjel 4 óra 03 perckor; innét indulás a csatlakozó 1006a sz. vonattal 4 óra 13 perckor éjjel Fiume felé, a hova reggel 9 óra 54 perckor érkezik.

Fiume felől az 1001a sz. vonattal indulás d. u. 5 óra 40 perckor; érkezés Zagrebba éjjel 11 óra 44 perckor; indulás innét 11 óra 54 perckor; érkezés Zákányba éjjel 5 óra 41 perckor; indulás innét 6 óra 16 perckor reggel; érkezés Budapest-Kelenföldre 12 óra 28 perckor d. u.

A részletesebb menetrendek az érdekelt vonalak állomásainak váróteremben és személypénztárainál ki lesznek hüggesztve.

Minden a kihordás vagy a szétküldés körül felmerülő panaszt telefon, vagy levelezőlap útján a kiadóhivatalba kérünk bejelenteni.

tafejlesztési kiadását is. Ennek az óriási orosz seregnek azonban öt felé kell megoszlaniok: egy-egy fronttal Németország és a monarchia ellen.

Számítania kell Japán támadó kedvével is s negyedik frontra szüksége lehet az északi államokkal szemben, amelyek tudomásom szerint titkos katonai szövetséggel állanak Németországgal s támogatást találnak az elnyomott finnek részéről is. Végül ötödször a várható belső zavarok is dolgot adhatnak az orosz haderőnek.

Mind ezek szinte kalandosan hangzó eshetőségek, de mégis — szervesen egymásba folyó eshetőségek, amelyek útját végig kell figyelni, ha a kezdetén elindultunk. Az idáig eljutott bonyodalom a monarchia és Szerbia, másrésztől Németország és Oroszország háboruja lenne a balkáni államok segédletével s még mindig lehetne folytatni a kombinációt olyan távolságban, hogy szinte a végére sem jutunk. Olaszország s a másik oldalon Franciaország, Anglia, ha tetszik: Oroszországgal szemben akár Kína, vagy Angliával szemben a gyarmatok, a lap pangó hindu gyűlölet mind benne kavargó a kis Szerbia körül támadt kombinációk egyre szélesedő hullámgűrűjében. Ezelőre azonban mindez talán mégis csak fantasztikum, de egész világra szóló részletek egymásba fonódását nem lehet megtagadni tőle...

A háboru.

A MOZGÓSÍTOTT HADTESTEK.

Ausztria-Magyarország eddig a következő hadtesteket mozgósította: A prágai 8, a gráci 3, a leitu eritzi 9, a dalmáciai 16, a bosznia-hercegovinai 15, a budapesti 4, a temesvári 7, a zágrábi 13 számú hadtesteket. A haditengerészetül az 1909. és 1913. évbeliüket mozgósították.

A PÉNZÜGYI KÉSZÜLTSEK.

Beavatott helyről arról értesülnek bennünket, hogy az Osztrák-Magyar-Bank aranykészlete jelenleg 1600 millió korona. Ha ehhez hozzá vesszük, hogy a hadikincstár, a két pénzügyminiszter és a két (magyar és osztrák) postatakarékpénztár készlete körülbelül kétszer ennyi, akkor megállapíthatjuk, hogy a monarchia teljes pénzügyi felkészültséggel indult a háboruba.

SZERBIA KÉSZÜLŐDÉSE.

BÉCS, jul. 28. A „Nene Freie Presse” nek jelentik Belgrádból: Szerbiában fegyver alá hívták az összes 18 és 60 év közötti katonaszolgálatra alkalmas férfiakat. A mozgósítás tehát általános. A főhadiszállás Nischben van, ahol ma a szkupstina is összeül. Péter király tegnap Belgrádba érkezett, s a konakban való másfél órai tartózkodás után autón visszament a főhadiszállásra. A hatóságok a legnagyobb udvariasságot tanúsítják az osztrák és magyar alattvalókkal szemben. Belgrádban tegnap három hónapra szóló moratóriumot hirdettek ki.

ANGLIA BÉKEKÖZVETITÉSE.

ROMA, jul. 28. Sir Rennel Rodd angol nagykövet tegnap este közölte az olasz kormánnyal Anglia békeközvetítési javaslatát, amelyet a francia és német kormányoknak is bejelentett Angolország. Az olasz kormány a javaslat elfogadását Németország állásfoglalásától teszi függővé. Olaszország elvállalta az osztrák és magyar alattvalóknak azon szerb városokban való védelmét, ahol német konzulátusok nincsenek.

NÉMETORSZÁG KÖRJEGYZÉKE.

BERLIN, jul. 28. A német kormány külföldi képviselőihez intézett körleveleiben megáfolja azt a híresztelést, mely szerint a monarchiát Németország indította volna a jegyzék átnyújtására. Mivel azonban a monarchia saját akaratából intézte a jegyzéket Szerbiához, Németország nem gördithetett akadályt szövetségese elé.

A „Lokalanzeiger” híradása szerint Németország ezideig még nem tett semmiféle katonai intézkedést. A német hadiflottát visszarendelték Wilhelmshafenbe.

ELŐKELŐ ÖNKÉNTESÉK.

BÉCS, jul. 28. A „Neues Wiener Tagblatt” írja: Windischgraetz Alfréd herceg, az osztrák urakházának elnöke, Georgi báró osztrák honvédelmi miniszternél önkéntes csapatnögalatra jelentkezett. A herceg 62 éves. Szolgálatra jelentkezett még Auerperg Károly herceg is a fiával együtt. Auerperg Károly herceg 54 éves.

BELGIUM INTÉZKEDÉSEI.

BÉCS, jul. 28. A „Neue Freie Presse” nek jelentik Brüsszelből: A belga hadügyminiszter teljes mozgósítási tervet dolgozott ki egy bekövetkehető francia és német mozgósítás esetére. Belgium tartalékosaival együtt 200.000 fegyverest képes kiállítani.

A BÉKEAKCIÓ.

BÉCS, jul. 28. A „Neue Freie Presse” római tudósítója előtt illetékes helyen kijelentették, hogy Angolországnak és Olaszországnak az orosz beavatkozás megakadályo-

zására irányuló akcióját Németország a legnagyobb igyekezettel segíti elő. Egy magas német személyiség Peterhofba utazott, hogy a cárt a békeakcióhoz való csatlakozásra kérje fel. A cár állítólag kijelentette, hogy a kérésnek szívesen tesz eleget.

Szaszonov külügyminiszter már érintkezésbe lépett ez ügyben Berlinnel, Londonnal és Párisal. Azt az ajánlatot tette a nagyhatalmaknak, hogy javasolják a monarchiának, hogy fogadja el Itália közvetítését.

OROSZORSZÁG VISELKEDÉSE.

BÉCS, jul. 28. A „Nene Freie Presse” nek jelentik Szentpétervárról: A szombaton megtartott minisztertanács eredményét féltékenyen titkolják. Kétségtelenül a katonai létszámot akarják felemelni. Mégsem uralkodik a lakosság körében igazi harcias hangulat és bizonyos körökben nem is hiszik, hogy Oroszország fegyveresen közbelépjen.

PÉTERVÁR, jul. 28. A krasnojoeseloi színházban a cár belépésekor a közönség tüntetést rendezett.

PÉTERVÁR, jul. 28. A „Riee” szerint a szombati minisztertanácson úgy határoztak, hogy a rendkívüli lépések megtételével várnak mindaddig, amíg Ausztria-Magyarország legutolsó lépését meg nem tudják. Ugyanaz az újság közli, hogy a cár és Vilmos német császár sürgőnyt váltottak egymással.

ELMARADÓ TALÁLKOZÁS.

KONSTANTINÁPOLY, jul. 28. A görög nagykövét tegnap bejelentette a nagyvezérnek, hogy Venizelos miniszterelnök, aki a helyzet miatt kénytelen volt visszatérni Athénbe, lemond a brüsszeli találkozásról.

VELENCE.

Orientele Nagy Kávéház

Riva degli Schiavoni, a Lidóra induló hajók kikötőjével szemben.

Tágas terrasz — Játékerem, amerikai bar. — Modern berendezés. — Kitűnő szellőztetés.

Naponta 4-től 6-ig és fél 9-től 12-ig szimfonikus zenekar

Mozgóképelőadás teljes világitás mellett.

Naponta új műsor.

Kőbányai Polgársör,

a Florian, Quadri és Orientele kávéházak (Szt. Márktér és Riva degli Schiavoni) valamint a Grand Hotel Lido sörcsarnoka közönségének legkedveltebb itala.

2442 Vaerini Testv. és Tsa.

„Két Eperfa” vendéglő
Kitűnő elsőrendű magyar konyha
valódi magyar borok világos és bar-
na kőbányai polgári sörök.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Ebéd és vacsora előfizetés havi 42 korona.

Számos látogatás kér,

tisztelettel

Weisz Jenő, vendéglős.

Via Valscurigne 10. Vezzil ház Braida.

Ebéd, háló és szalon berendezés ol-
esén eladó. Cim: Via Clotilde 4. I. em. 3.
2609.

Nyomatott: Zustovich Elemér „Polinnia”
nyomdájában.

Kiadótulajdonos: „A Tengerpart” lapkiadó-
vállalat (Murai Jenő.)

HIREK.

—o—

— ELŐFIZETŐINK FIGYELMEBE.
Ugy tegnap déli mint ma déli rendkívüli ki-
adásunkat csatoltuk előfizetőink részére a
rendes időben megjelenő délutáni laphoz. A
mennyiben előfizetőink bármelyike nem
kapná meg a déli rendkívüli kiadást, köve-
telje azt az újsághordótól, a kinek kötele-
sége azt minden ellenszolgáltatás nélkül át-
adni.

—o—

— A kormányzó Fiumében. Wicken-
burg István gróf kormányzó holnap, szer-
dán reggel vissza érkezik Fiuméba és átve-
szi a kormányzóság vezetését.

— Mai két kiadásunk. Hogy az olvasó
közönség érthető kíváncsiságát kielégítsük,
ma is két részben adtuk ki lapunkat. Az
első négy oldal déli 12 órakor jelent meg az
éjjel és délelőtt beérkezett rendkívül érdekes
táviratokkal, melyeket a közönség az utca-
csoportokban olvasott. Itt adjuk tovább
négy oldalas kiadással a délelőtt 11 óra
után beérkezett anyagot.

Jóleső érzéssel konstatáljuk az egész
fiumei újságolvasó közönség érdeklődését
lapunk szenzációs hírei iránt. Soha magyar
lapot Fiumében nem nyomtak még meg-
közelítőleg sem annyi példányban, mint a
mennyiben A Tengerpart most megjelenik,
ugy hogy gépeink alig győzik a rengeteg
mennyiség kinyomását. Örvedetes jele ez
a fiumei magyarság és a magyarul értő
olaszság és honvátság szaporodásának.

— A vasuti forgalom növekedése. A
legutóbbi három nap hihetetlen mértékben
magnövekedett forgalma valóban emberfö-
lötti munkát ró derék vasutasainkra. Az
aranygalléros tisztától az utolsó váltóig
mindenki talpon van ugyszólván éjjel nap-
pal. A vasárnapon és hétfőn lebonyolított
utasforgalom naponta közel tízezer sze-
mélyt tett ki együttvéve a máv. és a déli
vasut vonalán s a podgyászarabok száma
is sok ezerre rugott. A fiumei állomás sze-
mélyzete még soha sem bonyolított le ilyen
óriási forgalmat ily aránytalanul rövid idő
alatt. Hogy ez az idegölő munka nagyobb
bajok és zökenések nélkül folyik, az csak a
mi lelkiismeretes vasutasaink páratlan kö-
telességtudásának és önfeláldozásának kö-
szönhető.

— Drágul minden. Még nincs hadi álla-
pot, háboru sincs, de a kivételes helyzet
nyomasztó súlyát kezdjük érezni. Egyik ol-
vasónk arról értesít, hogy a valseurignei
telepen ma már 56 fillér egy kiló kenyér,
lisztet egyáltalán nem kapni, a zöldségfélék
és egyéb élelmiszerek árai oly horribilesek,
hogy a szegényebb osztályt valóságban az
éhenhalás fenyegeti. Ugy hisszük, itt volna
az ideje, ha a hatóság közbelépne és határt
szabna az indokolatlan zsarolásnak.

— A rendőrség átköltözése. A rendőr-
ség hivatalainak a városháza... a régi ka-
szárnyába való áthelyezése már megtörtént.
Mától kezdve tehát a via Parinin levő új
helyiségben dolgozik a rendőrség.

**+ A Magyar Keleti Tengerhajós Rész-
vénytársaság gőzösei közül az Attila Gé-
nuában rakodik ki, az Augustus Főherceg-
né Anconában rakodik ki, a Corvin Galac
és Konstantinápoly között közlekedik Szu-
lina, Konstanz, Várna és Burgasz kikötők
érintésével, az Erdély Velencében rakodik
ki, a Gróf Tisza István fiumei útján érin-
tette Suez kikötőjét, a József Ágost Főher-
ceg utban van Ausztráliából Fiume felé, a
Kárpát Newcastle-on Tyne-ben rakodik
Port-Said részére, a Kelet Galac és Kon-
stantinápoly között közlekedik Szulina,**

Konstanz, Várna és Burgasz kikötők érin-
tésével, az Orsova utban van Fiuméből
Ausztrália felé, a Tátra utban van Kardiff-
ból Port-Said felé, a Turul ausztráliai út-
ján érintette Kolombo kikötőjét.

+ Ultimátum. A Szerbiához intézett
ultimátum a háboru eshetősége elé állította
a monarchia népeit. Ebben a komoly hely-
zetben a magyar kereskedővilág megnyug-
vással veszi tudomásul a kormánynak és a
nagy pénzügyetkek képviselőinek azt a nyi-
latkozását, hogy mindent el fognak követni
arra, hogy a gazdasági élet menete meg ne
zavartassék, amit a „nyújtott hitelek fen-
tartásával és a hitelképes kisebb intézetek
és magánosok fokozottabb támogatásával”
igyekeznek majd elérni. Felesleges monda-
nunk, hogy minden háboru nagy csapás a
kereskedelemre nézve. De a külpolitikai
helyzetnek hosszantartó bizonytalansága ta-
lán még súlyosabban nehezedik a gazdasági
életre, mint a háboru. Ennélfogva a ma-
gyar kereskedővilágnak nyugalommal és bi-
zalommal kell kísérenie azt az erélyes ak-
ciót, mely a helyzet tisztázását, illetve a bi-
zonytalanság megszüntetését célozza. Sem-
mi ok nincs arra, hogy a kereskedőket kis-
hitűség vagy kétségbeesés fogja el. Nagy
nemzeti és gazdasági érdekek forognak ko-
cán, melyeknek megvédésében minden tár-
sadalmi osztálynak, tehát a kereskedőknek
is áldozatokat kell hozniuk. Különben is a
magyar közgazdaság alapjai egészségesek,
hadi és finaciális felkészültségünk pedig
olyan, hogy bizalommal tekinthetünk a fej-
lemények elé.

**+ Az Atlantica Tengerhajós R.-T. ha-
jói közül az Atlantica gőzhajó Odesszában
rakodik Rotterdam részére, a Budapest gőz-
hajó utban van Port Talbotból a Duna felé,
a Gróf Khuen-Héderváry gőzhajó utban
van Imaminghamból a Duna felé, a Gróf Se-
rényi Béla gőzhajó rakodik Brailában Rot-
terdam részére, a Kossuth Ferenc gőzhajó
elhaladt Ushant mellett a Duna felé, a Ma-
gyarország gőzhajó utban van Kardiffból
a Duna felé, a Morawitz gőzhajó utban van
Kardiffból Galveston felé, a Polnay gőz-
hajó elhaladt Konstantinápoly mellett Rot-
terdam felé, a Szerényi gőzhajó utban van
Newportból a Duna felé. Az Atlantica által
bérelt Britannia gőzhajó Odesszában esedé-
kes Castellamare di Stabia és Szirakuzá-
ba rakandó.**

— A hajókatasztrófák megelőzése. A
tengeri utasok életbiztonságának védelmé-
re nemzetközi egyezményt kötöttek a művelt
világ államai. A szerződést Magyarország
és Ausztrian kívül az összes nyugateurópai
államok, Kanada, Új-Zealand, Ausztrália,
az Egyesült-Államok és Oroszország meg-
hatalmazottjai irták alá. Az egyezmény ér-
telmében a résztvevő államok együttes hoz-
zájárulásából két hajó állandó szolgálatot
fog teljesíteni az Atlanti-óceán északi ré-
szén, avégből, hogy a jéghegyek zajlásának
irányát kikémélje és hogy nagyobb jégtöm-
böket és hajóroncsokat felrobbantson. Az
egyezményt elfogadó államok hajói dróttá-
lan táviró útján kötelesek közölni megfi-
gyeléseiket a hajóstársaságokkal, ha vala-
mely biztonsági intézkedésre lenne szük-
ség. Minden tengerentuli utra induló hajót
az egyezmény értelmében felállítandó ható-
ság meg fog vizsgálni, vajjon a szükséges
biztonsági berendezésekkel és mentőeszkö-
zökkel föl van-e szerelve és erről bizonyít-
ványt állít ki. Az egyes államok hajóit jogi
kötelezettség terheli, veszély esetére egy-
másnak segélyt nyújtani. A főfelügyeletet
az intézmény felett az amerikai Egyesült-
Államok tengerészeti hivatala gyakorolja.
A költségeknek 30 százalékát Anglia, 15-15
százalékát Németország, Franciaország és
az Egyesült-Államok viselik, míg a fennma-
radó rész a többi államok közt oszlik meg.

FIATAL

SZOPTATÓS DAJKA

gyermek mellé ajánlkozik. — Cim a kiadó-
hivatalban. 2626.

NYILTTER*).

M. kir. Teng. Hat.

1914. évi. — 1914. sz.

PÁLYAZATI HIRDETMÉNY.

Nyilvános pályázat hirdettetik a tengerészeti igazgatásnál betöltendő két rév-szolgal állásra, mely állások évi 600 kor., azaz hatszáz korona fizetéssel, törvényszerű lakpénzzel és eseti adó pótlékkal, valamint végül természetbeni ruhailletményvel vannak egybekötve.

A kinevezés egyelőre ideiglenes minőségű, a véglegesítés egy évi szolgálat után történik, ha az illető a követelményeknek megfelel.

Ezen állásokra pályázók szabályszerű folyamodványaikhoz csatolandó okmányokkal kimutatni tartoznak:

- 1, magyar állampolgárságukat,
- 2, erkölcsi életüket,
- 3, egészségi állapotukat,
- 4, nyelvismereteiket,
- 5, hogy legalább két évig tengeri hajón szolgáltak tengerész, kormányos avagy fűtő minőségben vagy, hogy valamely hajószolgálatban szükséges mesterségben jártasak:
- 6, hogy tényleges katonai kötelezettségüknek eleget tettek és végül,
- 7, hogy a 30-ik életévet még be nem töltötték.

Ezen folyamodványok legkésőbb 1914. évi szeptember hó 15-ig a fiumei m. kir. révhatáshoz nyújtandók be.

Megjegyeztetjük, hogy azon pályázók, kik a magyar, horvát és olasz nyelveket bírják, esélyesebb nyelvismerettel bíró pályázókkal szemben előnyben részesülnek.

A törvény értelmében előnyben részesülnek továbbá azok, akik a cs. és kir. haditengerészetnél betöltött 12 év közül 3 évig altiszt minőségben szolgáltak és ennek

* E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

megfelelően a cs. és kir. hadügy- illetve m. kir. honvédelmi minisztérium részéről kiállított igényt tanúsító bizonyítványt felmutatnak.

A m. kir. tengerészeti hatóság fentartja magának, hogy igényjogosultsággal bíró pályázók nem jelentkezése esetén az állás betöltéséről szabadon intézkedik.

Végül megjegyeztetjük, hogy az ezen állások elnyerésével egybekötött szolgálat nincs helyhez kötve, hanem az a felmerülő szükséghez képest bármely révhatáshoz teljesítendő.

Fiume, 1914. évi július hó 20-án.

M. kir. tengerészeti hatóság.

— Az Osztrák-Lloyd júliusi menetrendje. Földközi tengeri szolgálat: A thesszáliai A és B vonalak hajói, amelyek minden pénteken indulnak Triesztből, hetenként — felváltva rakodnak Fiumében indulás előtt a menetrendben előirt összes körülbelül egy héttel a Triesztből való kikötők részére.

A görög-levantei A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A sziriai A és B vonalak hajói, amelyek minden vasárnapon indulnak Triesztből, hetenként felváltva rakodnak Fiumében, egy héttel a Triesztből való elindulás előtt, a menetrendben előirt összes kikötők részére.

Oceán-szolgálat: A kalkuttai vonal hajói, amelyek minden hónap 5-én és 20-án indulnak Triesztből, Fiumében 10 nappal az elindulás előtt rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére.

A kobei vonal hajói, amelyek minden hónap 10-én indulnak el Triesztből, Fiu-

mében a megelőző hónap utolsó 10 napján s nappal meghosszabbítottak.

Földközi tengeri szolgálat: A görög levantei A vonal hajói a következő kikötők részére rakodnak:

Korfu, Patrasz, Zante, Calamata, Pireusz, Sira, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Konstantinápoly, Hadar-Pascha, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Batum.

Soriai A vonal: Alexandria, Port-Said, Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Aleszandretta, Mersina, Larnaca és visszatéréskor Limasol.

Görög levantei B vonal: Korfu, Patrasz, Argosztoli, Calamata, Cerigo, Pireusz, Vathy, Scio, Cesmé, Szmirna, Metelino, Dardanelli, Gllipoli, Konstantinápoly, Ineboli, Samsun, Kerassonda, Trebisonda, Bizeh és rakodnak a menetrendben előirt összes kikötők részére, szükség esetén a rakodási idő Trebisonda, Bizeh és Batum.

Thesszáliai A vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Volo, Szaloniki, Cavalla, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Burgas, Kostanza Odessza.

Trieszt—kalkuttai teherforgalom: Port Said, Suez, Aden, Karachi, Colombo, Mad-Kobe és visszatéréskor Moji.

Thesszáliai B vonal: Valona, Santi Quaranta, Canea, Rettimo, Kréta, Pireusz, Nicolajeff.

Soriai B vonal: Alexandria, Port-Said, Volo, Szaloniki, Cavalla, Lagos, Dedeagacs, Dardanelli, Konstantinápoly, Odessza és Jaffa, Caifa, Beiruth, Tripolisz, Limasol, Larnaca és Mersina, visszatéréskor Aleszandretta.

Előrehaladott idény miatt kész fehéreneműek mélyen leszállított árai mellett.

Ingek chiffonból I. minőség csipkékkel vagy himzésekkel	K 2.20
Ingek chiffonból kézi himzéssel	K 2.60
Alsónadrágok chiffonból I. minőség himzéssel	K 2.20
Mellények battistból és chiffonból csipkékkel vagy himzésekkel	K 1 és 1.60
Ing- és alsónadrág-garnitúrák battistból és chiffonból	K 6.60 és 8.60
Alsóruhák, hálóingek, mattiné és combination jutányos árokon.	
Ajur harisnyák fekete, fehér és más színekben	K —.96
Mousselin harisnyák fekete, fehér és más színekben	K —.96
I-rendű flor-harisnyák fekete, fehér és más színekben	K 1.40
Selyemharisnyák fekete, fehér és más színekben	K 3.40

Nagy választék különböző minőségű kesztyűkben.

Nagy választék különböző minőségű kesztyűkben.

Nagy választék különböző minőségű kesztyűkben.

Poleiner János

FIUME

Via della Torre 1. — A görög keleti templommal szemben.

Uj nagy Butorárúház.

Mielőtt butort vásárol tekintse meg raktárunkat! Barmulatos olcsó árai! Nagy raktár minden kivitelben!
Ebédlő, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyáruház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich palota.

FÉNYES „SPLENDORE“

mint a tükör, lesz a parkett, ha fénymázt használunk! Egy nagy üveg ára K. 1.20. Ezen legújabb találmányu parkettfénymáz gyorsan terjedt el minden nagyobb városban, mert olcsó és használata legegyszerűbb.

Kapható: CAPUDI M. drogheriájában, Fiume, riva Marco Polo 2. szám.

Ujonnan érkezett

Bluzok garantált állandó színekben	K 1.30
Reform ruhák állandó színekben	K 5.90
Modern szabásu szövet aljak	K 5.80

Nagy választék

Gyermekruha újdonságokban	K 1.50
Fehér piké kabátok remek kidolgozás	K 6.90
Legújabb divatu gyermeksapkák selyem- és csipkéből a legalacsonyabb árokon.	

Harisnya különlegességek

Legújabb divatu színes harisnyák 56 fillér
Újdonság börtüanzatu kesztyűkben p. 70 fill.

Férfi és női fehéreneműek.

nagy választékban hallatlanul olcsó árokon
kizárólag

„AL BUON PREZZO“

divatáru kereskedésében

BERKOVIC B.

Piazza Kobler. Abbazia-mozival szemben.